No: 752

Copia

Lettre

Schrijftuur

De Date 27. December 1764

Ingedient Door den Geus Commandeur Weyerman

en de Heeren Raden

Copy of a long Letter by Comr Geus
Weyerman to Comr Geus Brockpot.
Judicial
Part of this Letter are missing & the Date cannot be ascer-
tain but on the Cover is noted "d/27th Decr 1764."

225

MADRAS RECORD OFFICE.
BLOCK 1
RACK No. 87 R
NUMBER 1242

Gecollationeerd

No. 752

No. 8.

Aan den E:E: Agtbaren heer
Cornelis Breekpot,
Commandeur, en de Heer
Francois Van abcouw
secunde en hoofd administrateur
ter deser Custe.

Mijn Heeren!

Den 18: der Even gepass.de maand
November Zijnde geweest op Son-
dag in den morgen uwel Edelens
alhier gearriveert, aan Land ge-
stapt Zijnde en versogt hebbende
dat de facto vergadering van
politie mogte werden belegt,
vermits uwelEdelens eenige
Commissien door haar hoog Edel
hedens de hooge Indiase Regering
te Batavia waaren opgedragen,
die uwelEdelens niet als in
volle vergadering konden
Communiceeren, Zoo heeft den
Eerstgeteekenden ten Eersten
aan dat requisit voldaan

met

met de Leeden van politie in de
ordinairis Raad Kamer te laten
bij een komen ten agt uuren.
Den Raad al toen Compleet
vergadert Zijnde, heeft den Eerst
getekenden Zuwel Edelens toege-
gonden de twee oudste Leeden,
Namentlijk den tweeden teekenaer
en den Capitain en hoofd der
militie Lodewijk augustt de
Saint Etienne, benevens den
onderkoopman en secretaris
van politie Samuel Constantijn
Saffijn, met de Commissie van
Zuwel Edelens in de vergadering
te geleiden, ten Eynde Zuwel Ede-
lens aan gem: vergadering der-
selve opgedragene Commissien
konde Communiceeren, gelijk
Zuwel Edelens dan ook Zijde in
de Raad Kamer verschijnen
en Zitting genoomen hebbende,
aan de regter hand van den
Eerstgetekenden, terstond den
Secretaris ter hand gestelt
hebben, Haar hoog Edelheden
Zeer hoog geagte Letteren, de
dato

dato 29: Her: deses Jaars, met ouder
om daar van maar Simpelijk de
Eerste periode, tot narigt van ons
en den Raad op te leesen.

Met Een bijsonder harten Leed
en Zielsmerte, is ons uijt dese
periode Komen te blijken, dat
de ondergeteekendens na een ruijm
dertig en circum twintig Jaarige
getrouwe diensten Suspect gehou-
„den werden, dat wij d'Comp: voor
een aanmerkelijke somma van
f 557250: 2: Zoude hebben Soeken
te benadeelen, daar wij integen-
„deel niet anders getragt hebben,
dan om alle Eijgenbaat aan een
Zijde testellen, en onse dierbaare
Betaals Heeren, Soo veele voor-
„deelen te besorgen, als maar
immers mogelijk is geweest, gelijk
niet onduijdelijk blijken kan
bij de successive overgesondene
staat reekeningen en andere
papieren: Zoo wel 's Comp:s
Inkomsten als de huijshouding
betreffende, in welke Noble
Emulatie, wij wenschen en
hoopen

hoopen uwelEdelens tot
wel Sijn, van onse meesters,
en vergenoeging van uwelEde-
„lens Zelve ons met behulp
van Godes Zeegen verre Zullen
overtreffen.

Heeft het ons gesmert gehad,
dat wij Suspect van een frau-
„dileuse behandeling gehouden
werden, alsoo Sencibel is ons
te voren gekomen, het verder
gevenereend besluijt dat Haar
Hoog Edelheedens hebben ge-
„lieven te nemen, om ons te
dimoveeren van onse ampten
en bedieningen, en te stellen
in militair arrest, mitsgaders
onse goederen te laten secu-
„reeren.

Hoe gevoelig nogthans dat
ons het een en ander getrof-
„fen heeft, hebben wij Egter
met een besadigde gematigheid,
en volgens een verschuldigde
pligt g'obedieert aan de
verdere ordres in gemelte
periode begreepen, en uw welEd.
dierhalven sonder de minste

trainneerin

traumeering ter hand Gesteld, de
sleutels van de Mallabaaase Ne-
derlandsche hoofd stad Cochim,
en van de daar in te vindene
Kruijthuijsen, Item die van de
groote en Kleene Geld Cassa,
als mede van de Negotie pak-
huijsen en kleene winkel
en daar bij gevoegt de Negotie
Boeken van de ~~Jaarg~~ boek jaarg. 176 0/1, 176 1/2, 176 2/3. en
voor zoo verre deselve Klaar
waaren die van 176 3/4, en
zijn vervolgens van onse Zit-
plaetsen opgestaan om deselve
aan uwelEdelens in te ruijmen,
gelijk uwelEds. daar van en
van het bewind van Zaaken
hebben bezit genomen, waer
uijt wij met een toegeneegen
hert wensschen, dat uwelEdelens
tot derselver Eer en glorie
na een Langwijlig bestier favo-
rabelder en honorabelder
~~en honorabelder~~ mogen ont-
slagen werden, ten Eijnde nog
Eens in hunne oude dagen ge-
rust en in vreede onder hunnen
wijnstok en vijgeboom de

vrugten

vrugten te kunnen genieten
van een lang Jaarige dienst
en omswerving.
In militair arrest dan ge-
„steld en onse bezittingen verse
„geld weesende, Zoo hebben uw-
„wel Edelens ons in Copia laten
ter hand stellen diverse Extrac-
„ten uijt de secreete resolutien
„door Haar Hoog Edelheedens
in raade van India tot
Batavia den 30: meij 29: Junij
en 20: augustus deses Jaars
genomen, Item een memorie
van Zodanige opgave die
den Heer Abcouw heeft
opgemaakt, om aan te toonen
dat de Mallabaanse Negotie
boeken van de boekjaaren
176½ niet met een behoorlijke
balans Zoude kunnen ge-
„slooten weesen; inselvervoegen
is ons ook overgegeeven Een
Copia van een door Haar Ed.
Hoog Edelheedens van den heer
visitateur Generaal Anthonij
Hendrik Dormieux en gem:
heer Francois van Abcouw

gevonden

Gevordert berigt, waar bij een
vertooning ge~~maakt~~daan werd, van
de verschillen tusschen de na-restan-
ten van het boekjaer 176½ en
de voor-restanten van den boek-
jaer 176⅔ en laastelijk een
uijttreksel der negotie boeken,
wegens de leverantie van
peper, en de vooruijtverstrek-
kingen aan den Koning van
Trevancoor daar op gedaan,
't zedert de boekjaeren 175⁷/₈,
175⁸/₉, 175⁹/₆₀, 176⁰/₁, 176½ en
176⅔.

Wij hebben uijt de gem: pa-
pieren en documenten gesien,
het de Hooge Indiasche Regee-
ring tot onser bijsonder blijd-
schap behaagt heeft, ons vol-
gens derselver grootmoedigen
en bekende Equiteijt te per-
mitteeren, ons te verantwoorden
wegens de zaken die ons
bij gem: geschriften werden
ten laste gelast, waar voor
wij uwel Edelens zeer beleef-
delijk versoeken bij schrijvens
aan onse Hooge Indiase ~~regeering~~

Superioren

Superioren in- en uijt onsen
naame Zeer ootmoediglijk en
verpligten dank te betuijgen.
De Suspecie en de omstan-
„digheeden, waar uijt deselve
voortkomt is voor lieden van
Eer, en tot nog toe gehad heb-
„bende reputatie al te teeder
om niet met Een bijsonder
vlijtigheid nategaan, waar uijt
dit geval Zijn oorsprong genomen
heeft, en om ons in diervoegen
te verantwoorden, dat wij
verhopen haar hoog Edelheedens
andermaal die Zelfde favo-
rable gevoelens omtrend ons
„Zullen hebben, als hoogst de-
„selve voormaals goedgunstig-
„lijk hebben gelieven te Contes-
„teeren, en dat wij aan hoogst
„deselve geene reele blijken
Zoude geeven, waar bij d'
Comp. op generlij, laat staan
op een schelmagtige wijse, door
ons Zoude benadeelt wee-
sen.
Wij twijffelen niet, of
wanneer

Wanneer dese verantwoording, die
ons gedemandeert is aan uwel-
Edelens te doen, Zijn Examen
"Zal gehad hebben, en in- en onder
het oog, van onse hooge Betaals
Heeren, onse Hooge Indiasche
Superioren, en uwelEdelens
Zelve Zal gebragt weesen, met
de remarques en bevinding die
uwelEdelens daar op, gelijk
wij niet Zonder fondament
vertrouwen, onpartijdig Zullen
kunnen maken, en daar om
wel insonderheid beleefdelijk
versoeken, of de voorm: hooge
Standspersoonen, en uwel-
Edelens Zelve Zullen over-
"tuigt weesen, dat wij wel
in de tegenswoordige tijds
omstandigheeden ongelukkige,
dag lieden Zijn, die altoos
hunne Eer en Reputatie
door Eerlijke Conduites hebben
soeken te maintineeren, Zoo
voor haar Zelve, als om tot
geen Standvlekken van hunne
familiezes te strekken, waer

door

door wij ook Schoopen en ver-
trouwen wederom de benevolen-
„tie van Haar Hoog Edelheeden
„Zullen deelagtig werden, alsoo
wij Schoon lange Jaaren in den
dienst geweest zijnde, Egter
den dienst en het Intrest
der Comp: niet meede geworden,
maar als nog geneegen zijn
deselve al verder te behartigen,
en onse geringe talenten
tot voordeel van onse meest-
„ters te besteeden en aan te
leggen.

Tot onse uijtterste verwonde-
„ring hebben wij bij het berigt
van den visitateur Generaal
ontwaerd, hoe daer bij be-
„kent staat, dat de generaa-
„le Restanten onder ultmo
aug.s 1762. zoude bedragen
hebben ƒ 2'9'98'330: 10. 8: en
dat men 's daags daar aan
of den Eersten September
met het formeeren der
boeken van ao. 1762/3 niet

meerder

meerder Zoude hebben ingenomen
dan ƒ 1891080: 8: 8: en dus te
min ƒ 557250: 2: –
Wij willen wel bekennen,
dat het voor ons een Raadsel
is geweest, om te kunnen begrij-
pen, waer die na-restanten
van ao 1761/2 van daan gekomen
Zijn, want onse origineele
Boeken van den beginnen,
dat wij in het bewind van
Zaaken getreeden Zijn, met
ruwelEdelens permissie nagegaen
hebbende, hebben wij alle de
voor- en na restanten geconfron-
teerd en accordeerend bevonden,
Zijnde de na-restanten van
het boekJaer 1760/1 groot
geweest ƒ 1900859: 19: 8. en met
die Zelfde somma ƒ 1900859: 19: 8:
ook weder ingenomen bij de
boeken van ao 1761/2, gelijk
ook de na restanten van dat
boekJaer groot ƒ 1891080: 8: 8:
met dat Zelfde montant
van ƒ 1891080: 8: 8: bij de voor-
restanten van ao 1762/3 is
ingenomen

ingenomen, inselvervoegen zijn
ook de narestanten van 176 2/3
ten bedrage van ƒ 2166017:-0:
in de nieuwe boeken van 176 3/4
overgetransporteerd, uijt welke
vertooning immers duijdelijk
komt te blijken, dat de voor- en
na-restanten van de in onse
tijd gehoudene Negotie boeken
volkomen met den anderen
accordeeren, en ons dus dit
considerabel verschil seer
surprenant te vooren moest
koomen.

Om nogthans te ontdekken
waer uijt zulx zijn oorsprong
heeft, hebben wij alle deposten
die bij het voorm: berigt bekent
staan nagegaan, en bevonden,
dat geene van die posten met
onse origineele negotie boeken ac-
cordeeren.

Indien uwelEdelens niet de
goedheid gehad hadden, van
ons de door uwelEdelens
mede gebragte Copia Negotie
boeken van den Jaare 176 1/2
te vertoonen, zoo zouden wij

als

als nog in het blinde schermen,
maar vermits wij onse origineele
Boeken, in presentie van d'Heer
Abcouw tegens die Copijen
geconfronteerd hebben, Zoo hebben
wij bevonden, dat die Copijen,
niet alleenig niet Egt, maar
ook op veele plaatsen geschraapt,
en de Cijfer Letters verandert
Zijn, en het dus ook wesentlijk
onmogelijk is, om op die Copia
boeken eene behoorlijke balance
te vinden, daar nogthans de
origineele boeken met een
behoorlijke Balans Zijn afge=
„slooten, gelijk uweledelens uijt
„de hier nevens leggende Copia
balance Zien Kunnen.

Bij een nauwkeurige Exa=
„minatie, heeft den tweede tee=
„kenaar voor soo verre het
bij hem te penetreeren geweest,
ondervonden, dat de fielterijen
door niemand anders gepleegt
Zijn, dan door den Zig nu eenigen
tijd absent gemaakt hebbende
onderkoopman en Negotie
overdaager

Overdrager Pieter. IZaaksz:,
gelijk ook blijkt aan de
geschraapte en veranderde
Cijffer Letters, dewelke voor
iemand, die de hand van gem:
IZaaksz: kend, seer gemak=
„kelijk onderscheijden kunnen
worden; waarom wij uwel=
Edelens ook seer beleefdelijk
versoeken, dat de gem: Copia
boeken aan de oudste schriben=
„ten van het Negotie Comptoir
mogen vertoond en een ver=
„klaring van dat het IZaaksz:
Zijne Cijffer letters zijn, zoo
zij het zoo bevinden, en ge=
„tuijgen, belegt, en b'Edigt
„mag werden.

dit is geschiet

Wij hebben nu ook daar
door kunnen begrijpen, hoe
het komt, dat er tusschen
de na restanten van anno
1762. en 1763. zoo een con=
„siderabel verschil is, dewijl
den tweede teekenaer in het
uijt eijnde van het jaar
1762. zig gehouden geagt
hadde

hadde aan den gem: Negotie over-
drager te verstaan te geeven,
"van niet meerder met het
Comptoir te bemoeijen, vermits
het werk niet en ging Zoo
als het behoorde, en de ver-
"eijschte discipline onder de
Lieutenten niet gehouden
wierd, het welke aan den
onderom van gem: Isaaksz:
toeschreef, maar niet om dat
den tweede teekenaar hem
mistrouwde, hij hier door
geen gelegentheid Kunnende
hebben, om weder Zijn onde
infamie pauten te speelen,
en veranderde en valsche
Copia boeken aftepacken,
Zoo Zijn de Copia boeken van
1762/3 Suijver en wel accor-
deerende met de originele
"derselve na Batavia over-
"gegaan, waer door dan ook
is Komen te blijken, dat de
na-testanten van de op die
hoofde plaatse Cerustonde
Copia boeken van 1761/2

met

met de voorrestanten van 1762/3
niet quamen te accordeeren,
het geene ook indiervoegen
als gem: Isaakst: het bevoo=
„rens aangelegt heeft, niet
anders weesen kan.

Deese methode van valsche
en veranderde Copia boeken
af tepakken, presumeert den
Laast geteekenden, dat al lang
door hem Izaakst. moet geprac=
„tiseert weesen, het geene en
de Causa movens van dien
aan den tyd, den ontdekker
van alles bevaalen laatende,
Zullen wij maar eenelijk
aanhalen dat wanneer dier=
gelijke schelm stukken van
geauthoriseerdens Zelve ge=
„pleegt werden, men daar
tegens niet waken kan.
en vervolgens om onse
onschuld duydelijk te doen
blijken, met eene een ver=
antwoording te doen wegens
„de drie voornaemste posten,
als ons in het bijsonder
incumbeeren

incumberende Zijnde, te weeten,
Deposten van de peper Leverantie,
den Koning Sammorijn, en de
vendüroll.

Eerstelijk: wat betreft de
Leverantie door den Koning
van Trevancoor, Zoo gelieven
uwelEdelens te beoogen Eene
geaüthentiseerde reekening
Courant, gedateert ult.o aug.s
1760: door den doenmaligen
hoofd administrateür D'E: Nico=
„laas Keijser" onderteekend,
en waar van de origineele,
onder den Eerstgeteekenden
berüstende is, waer bij blijkt,
den Koning van Trevancoor
te vooren staat, een montant
van rop.s 33132 1/10.

Eene tweede geaüthenti=
„seerde reekening Courant,
gedateert den 20. Janü: 1761.,
en waer van de origineele
almede door den gem: hoofd
administrateür Keijser onder=
„teekend is, uijt deselve blijkt.
„Zoo wel duijdelijk, als uijt
seekere quitantie alhier

annex

annex en door Zijn hoo: Sendelingen
Aroemogam Poela en Gowinda
Pooij onder dato 23: der even
gem: maand en Jaar verleend,
dat men onder dien datum
volkomen met den Trevancoor
door eene afbetaling aan Zijne
Sendelingen van Rop: 192284 3/4
volkomen geliquideert is.

Een geauthentiseerd Extract
uijt de memorie van den
heer gewesen Commandeur
Casparus De Jong naafgelaten
aan den Eerst ondergetekenden,
om Zig daer na als Zijne ver=
„vanger Sijnde, de Zaaken
d'Comp: betreffende te reguleeren
bij het Zelfde Extract Zegt
d'Heer Commandeur de Jong,
dat veel moeite gehad heeft,
om met den Trevancoorsen
vorst eene Liquide reekening
te sluijten, egter daar in
gereuseert was, en dien vol=
„gende bij het slot van reeke=
„ning aan de Zendelingen van
„dien vorst, Zoo voor en door
hem gedane Leverantie van
peper

peper als eene te goed hebbende
drie Jaarige gewoone schenkagie
betaald hadde, eene somma van
rop.s 200709 3/5 en ook door gem:
Zendelingen quitantie verleend
was, van het een en ander,
gelijk blijkt uijt de hier voren
aangehaalde quitantie en die
van deese drie Jaarige schenka=
„gien, ten empoute van 10500: rop.s,
welkers afschrift dese almede
is versellende.

Wanneer uwelEdelens nu
dese papieren nagaan, zal uwel
„Edelens niet onduijdelijk blijken,
„dat wel verre den Trevancoor
geld aan d'Comp: schuldig was,
den gem: Trevancoorsen vorst
geld van d'Comp: te pretendeeren
hadde, en uijt dien hoofde
zoude de gantsche schuld van
den Koning van Trevancoor,
die bij de van Batavia geko=
mene papieren tot een montant
„van f 657462: 10: ten onsen
tijde door Exorbitantes voor=
„uijtverstrekkingen moeten
gemaekt

Gemaakt weesen, te meer, daar
bij de voor-restanten van ao 1760/1
den gem: vorst niet als een debi=
teur, maer als een Crediteur
ter somma van f 19'698: 3:- be=
kent staat en ingenomen is, welk
montant ook accordeert met de
onder dato ultº augs 1760. eijgen=
handig onderteekende reekening
Courant hier vorens almede
aangehaalt, en waer bij dien
Trevancoorsen vorst onder dien
datum van D'Comp: tepreten=
deeren had, een somma van
rops 33'132 1/10: uijtmakende
de voorm: somma van f 19'698: 3:
is nu den Trevancoor onder
ultº augustus 1760: wesentlijk
f 19'698: 3: te vooren geweest,
soo moest denselven daags daar
aan, of den Eersten September
bij het formeeren der nieuwe
boeken van ao 1769, als een Cre=
diteur bekent staan, voor de
somma die hem daags van te
vooren nog competeerende
was; Zoo dan den debet van
den Trevancoor ten onsen tijden
gemaakt

Gemaakt is, het geene men uit het
voorenstaande Sustineeren Zoude,
Zoo moet ook notoir bij de Cassa
en anderen reekeningen Koomen
teblijken, wanneer dat geld als
andersints aan hem verstrekt
is, het geene uwelEdelens gemak-
kelijk Kunnen Laaten nagaen
als wanneer uwelEdens vol-
Komen overtuigt Zullen weesen,
dat wij geen nodeloose noch
Exorbitante vooruit-verstrekte
gelden, ammonitie, waapen en
anderen Goederen, seedert
wij in het Bestier van saaken
Zijn gekoomen, niet meerder
bedraagt dan Circum f 835000:-
Daar onder gereekend de
Fanums ragias die aan gem:
vorst te porca Zijn afgegeeven,
en den Trevancoor daar voor
ten onsen tijden geleevert heeft
een Quantiteijt van Circa 8000:
Candijlen peper, bedragende
tesamen Een montant van
Circa f 770500.-.- en dat men
ook aan den selven eene drie
Jarige Schenkagie volgens Contract
de

de dato 15: augustus 1753: heeft
moeten ten goeden brengen, bedra=
„gende voor die drie jaaren f 15'750:
Zoo meede dat inselver voegen
ten Zijnen faveure insgelijks
moet koomen, de Hols geregtig=
„heid van de ten onsen tijden
afgescheepte peper te Peza, Cali=
„coilan en porca, Item van
de door hem tot Cranganoor gelee=
„verde, en vervolgens naar hen=
„waerts getransporteerde Peper,
het welke genoomen naar de
hier bevoorens gestelde Circum
geleeverde 8000:- Candijlen peper
zoude bedragen 32'000:- fanums
ragias, of wel f 24626:-

Dit een en ander nu bij malkanderen
gevoegt als.-

8000: Candijlen peper.	f 770'500:-
de drie Jaerige schenkagie ..	„ 15'750:-
en de Hols geregtigheid ..	„ 24'626:-

Zoo blijkt dat den Trevan=
„coor door dese articulen
van d'Comp: ten onsen
tijden te pretendeeren
gehad heeft een somma van f 810'876:-

Welke somma nu vergeleeken
werdende met de aan Zijn
hoogh:

hoogheid verstrekte gelden ammoni-
„tie, wapen-goederen en Koopman-
„schappen ten bedragen van Circa
f 835000.-- Zoo zal Consteeren
dat gemelte Trevancoorsen vorst,
op verre na nog geen dertig duijsend
guldens thans debit is, en wij
dierhalven ook niet kunnen
responsabel zijn, voor het Exor-
„bitant montant van f 657962:10.-
Wij hebben uwelEdelens althans
in het bewind van zaaken getree-
„den zijnde, ondendaags versogt,
dat uwelEdelens den Trevancoorsen
vorst gelievden aantemanen,
om zijne zendelingen herwts
te stuuren, ten Eijnde met gem:
zendelingen invoegen als den
gerepatrieerde heer oud Commandr
Casparus DeJong voor zijn
vertrek van hier gedaan heeft
te kunnen afreekenen, de peper
die na het sluijten der jongste
reek: ingekoomen is, soo te Cran-
„ganoor, als op Porca en Calicoilan,
ter quantiteijt van Circum
circa 61a000:- ponden, om
daar door een Liquide reekening
te

te Kunnen Jorneeren en behoor-
„lijke Bewijsen aan zuwel Edelens
te Kunnen bezorgen, het geen
gesticht zijnde, verzoeken wij dat
daar van authentieque Copias
aan ons mogen worden ver-
„leend, gelijk wij verhoopen, dat
„zuwel Edelens al meede aan
ons ter hand zullen laaten
stellen, g'authentiseerde Ex-
„tracten uit de originele Nego-
tie boeken, weegens de door ons
aan Jrevancoor gedanen verstrek-
„kingen van gelden, ammonitie,
wapen goederen en koopman-
„schappen, als mede van de peper
die in onse tijd door den Jre-
=vancoor geleevert is, de tollen
die aan hem betaalt zijn, item
van al het geene aan den
Jrevancoor moest te goed gedaan
werden, om daar door een duij-
„delijker demonstratie indien
het ons gevergd werd te kunnen
doen, en met duijdelijke bewij-
„zen te berde te kunnen komen;

Aangelangende den Koning
Sammorijn zijne reekening,

det

dat wij D'Elomp: voor ƒ15000:- Zoude
benadeelt hebben, valt niet veel,
dog egter remarquabel te zeggen,
dat indien wij van Zints geweest
waaren, om ons met ongeoorloof-
de penningen te verrijken, wij
daar toe de schoonste geleegentheid
gehad hebben, die men Zoude
kunnen bedenken, vermits ge-
melde vorst maer alleenig in
het voorig bestier is gedebiteerd
geworden, voor de weesentlijke
gedane oorlogs ongelden van den
Laast met hem gehad hebbende
oorlog, ten bedragen van ƒ65967-16:-
en niet voor de wesentlijke bij het
sluijten van de vreede gecontracteerde
somma van ropias 65000-. ofte
ƒ97500:- Zijnde dus te min
gedebiteert voor eene nog al
aanneemelijke somma van ƒ32032:4:
welk wij bij den aanvang van
ons bewind d'Elomp: volgens
de neevens leggende Copia
ordonnantie hebben ten goede
gebragt, en gelijk uwel Edelens,
des nagaande bij onse origineele
Negotie boeken van anno 1761/2

Zullen

Zullen kunnen b'oogen;

Ten tijde toen het bewind van Zaken aan ons door den afgeganen Commandeur de Heer Casparus DeJong, en den opper coopman en g'Eligeerde tweeden Batavias Sabandhaar d'E: Nicolaas Keijser, als doen maligen hoofd administrateur is in handen gesteld en overgegeeven, is den Sammorijnsen vorst niet meer ten quaade geweest volgens Zijn Eerste Debit dan f 12891:- 8: 8:- dewijl duijdelyk en klaar bij de neevens leggende Copia ordonnantie komt teblijken, dat gem: vorst in mindering Zijner debet en tot gerust stelling der Comp: in Cassa gebragt heeft Eene somma van rds 22000:- aan Cochimse fanums, om naderhand door hem tewerden verruijld teegens 35084 1/2 ps Zilvere ropias voor f 54000:, gelijk ook Zijn Effect heeft gesorteerd;

Sedert heeft men nog tebinnen gekreegen door Elladatoe Coetij Tambaan voor reeckening

van

van Zijn hoogheijd wegens desselfs
agterstal 870:-- ropias in Contant,
een goude middelslang weg. 77½
ropias in de groote geld Cassa
berustende en gewardeerd voor
929⅛ rop: behalven drie Eijland-
-jes peromportoe, moete Coenij
genaamt, in onderpand van
16000: ropias, tesaamen bedragende
17799 2/15 ropias ofte f 26698: 19:-
en dienhalven is den Sammorijn-
-sen vorst ook niet meerder
in anno 176½ schuldig gebleeven
dan f 18179: 18: 8:, welke schuld
't Zeedert dien tijd nog vermin-
-dert is geworden, door de In-
-saameling der inkomsten van
Zijne in a°. 1761: door d'Comp:
gesequistreerde, en om, en bij
Chettua leggende Landen;
Wij geeven ruwel Edelens
nu in onpartijdige overdenking,
of wij deese Zaak ten na- of
voordeele voor d'Comp: getrac-
-teerd hebben, alsoo wij immers
de f 32032: 9:-: Zo wel Zoude
hebben kunnen verswijgen,
als deselve g'ommitteerd geweest

Zijn

Zijn bevooren d'Comp: ten goede te brengen;

Ten opsigte van het derde poinct, of de reeckening van agterstallige vendu penningen, namentlijk dat wij almeede d'Comp:, min ten goede Zoude gebragt hebben eene somma van ƒ 17907: 5:- kan klaar en naakt aangetoont werden, dat Zulx met dewaarheid niet overeenkomt, en die post in de Copia boeken geflanst is, om wat reedenen ons onbekent;

Den E: Keijser hier van daan Zullende vertrekken, was nog al het geld van de agterstallige vendugelden ten beduagen van ƒ 86120: 10: 8 niet binnen gekoomen, en dierhalven wilden de ondergeteekendens de agterstallige vendupenningen, niet voor hunne reeckening neemen, weshalven men in raade van politie gehouden den 1: Februarij 1761: ten eersten naging, hoe veel den afslager en Inlands Bode Ventura Corea

nog

nog debet daar op was, en bevonden
denselven nog ten agteren te zijn
een montant van Circum rd.s 1800:
of f 1320:- uit dien hoofde
wierd ook beslooten, om zoo
wel door den afgaande Hoofd-
administrateur d' E: Keijser, als
de vendupenningen moetende
verantwoorden, als door den
afslager Ventura Corea, borg
te laaten stellen, tot een montant
van rd.s 2000:- of f 1800:- -
aan welk besluijt egter niet
verder voldaan is, als dat
den gemelde afslager Ventura
Corea een borgtogt onder dato
10: Februarij 1761: gepasseert
heeft, ten bedragen van gem:
somma van rijxd.s 2000:- of f 1800:,
zijnde de borgen geweest, den
ondercoopman, en zig thans
absent gemaakt hebbende
Negotie overdrager Pieter Isaaksz:,
den onderkoopman en oppertolk
Simon van Jongeren, den
boekhouder Jacobus Meijn,
en den meesterknegt der sch:
timmerlieden Daniel Hendriksz:

dog

Dog alschoon nu aan het voormelte
besluyt niet ten vollen voldaen
is, Zoo is nogthans d'E Comp:
aan haar Edeles guarant
gekomen, en die f 86920: 10: 0:
Zijn uytwijsens de Cassa reecke=
„ning en de origineele negotie
Boeken onder ult.o maart 1761:
ten vollen verEvent;
'T Zeedert Zijn gedurende ons
bewint thien stuks vendutien
gehouden, dewelke tesamen
gerendeert hebben eene somma
van f 73262:-- en de gemelte
Somma is ook onder diverse
datums aan d'E Comp met
f 73262:- voldaan, en ten
Einde ruwel Edelens des te
gemakkelijker en met een opslag
van een oog Konnen Sien, hoedanig
het met de vendupenningen Gelee=
„gen is, Zoo voegen wij hier
neevens een reeckening Courant,
Zoo van de agterstallige vendu
=penningen, als van de vendutien
die door ons gehouden en wan=
„neer deselve ver Essent Zijn;

Deese

Deese drie posten die ons in het
bijzonder incumbeerende Zijn
afgehandelt hebbende, Zullen
wij nog maar Kortelijk omtrent
de andere posten Zeggen, dat
die differenten Zig niet in de
origineele Boeken vinden, maer
wel, in de door Pieter Jsaakts:
geschraapte en veranderde
Copia boeken, het geene uwel-
Edelens Zonneklaar Kunnen
Zien bij verspreijde articulen,
en onder ander bij het articul
der volgens die Copia boeken
tekort Koomende peper, dog
het Zij daarmeede geleegen
Zo het wil, uwel Edelens -
Zullen des niet te min: Zo wel
van sentiment Zijn, als wij,
dat schoon genoome Een
Commandeur en Hoofdadminis-
trateur, de generale administra-
"teur van alles aangaat, een
ider bijzonder administrateur
daarom niet onverantwoorde-
"lijk blijft weegens de goederen
die hem werden aanvertrouwt,
en waer van hij de afschrijvin-
ten

ten Zijnen profijte geniet, sonder
dat een hoofd administrateur,
alschoon wanneer een adminis-
„trateur komt te failleeren
aansprekelijk is, iets van de
voordeelen geniet, Is dan ider
bij Zonder administrateur in
Zijn particulier responsabel,
Zo volgt het immers van Zelve,
dat indien en 118497½ ponden
Peper 287¾ gerassen mallabaars,
761¼ ℔ ijzer, en 191: p.s goenij
Zacken te kort quamen,
den onderkoopman en pakhuijs-
„meester Jacob Kalkoen daar
voor aanmaanelij is, gelijk
ook de Erfgenaame van den
overleedene Equipagie opsigter
Jacob Harsing voor de in
het berigt van den heer visita-
„teur Generaal C: S: almeede
volgens die geschraapte Copia
Boeken gestelde te kort
Koomende 58 3/10 Corgies Huijden,
75 5/8 Stapel Brandhout en
158½ p.s tecke Balken.

Uwel Edelens Zoude
nu welkunnen allegueeren,
dat

dat indien gem: administrateurs
deese articulen tekort koomen,
en onvermogens waren, wij uit
hoofde van hun onvermogen
aanspreekelijk zijn, om d'Comp:
aan haar Ed: guarant te helpen,
wij willen dit meede gaarne
bekennen, maar ook teffens
daar bij voegen, dat indien de
administrateurs alles tot nog
toe 't zeedert ons bewind,
volgens de restanten van de
overgenoome origineele boeken
en liquide transport verant-
woord hebben, en verantwoorden
kunnen, wij ook ontheft zijn,
en dat wij so èn somtijds
iets mogten gevonden werden
invroegen jaaren kwalijk
behandelt teweesen, wij niet
voor een ander kunnen
caveeren, dewijl het van
zelfs spreekt dat een soon
niet voor de misdaden van zijn
vader aanspreekelijk is;

Dog niet tegenstaande
een ider administrateur ver-
pligt is, voor zijn prieve
hebbende

hebbende administratie te ver-
antwoorden, Zoo Zoude het ons
egter Leed doen, dat èa gedúúren
„de den tijde van ons diergelijke
Eaueúren gevonden Konde wer-
„den, en het Zoude niet onduij-
„delijk tekennen geeven, dat èa
een slordige huijshouding had
plaats gehad; en daarom hebben
wij ons verpligt gevonden,
hier over een weijnig breedvoe-
„riger te schrijven, als men
wel anders, indien men niet
verZeekert was, van een
goede maneance van Zaaken
gehouden te hebben, doen Zoude,
het geen ook bij het aan
uwel Edelens ~~[illegible]~~ g[illegible]
„deert onderzoek blijken Zal,
wanneer uwel Edelens nu
al het vorenstaande hebben
nagegaan, so twijffelen wij
niet of uwel Edelens Zullen
ten vollen overtuigt weesen,
èa in onse Tijden geen mali-
„versatie heeft plaats gehad,
en dat uwel Edelens ook
in [illegible] subject voorsien sul-
weesen